

*„Az örökkévaló
JÓ HÍR”*

*„Az örökkévaló
JÓHÍR”*

Különleges kifejezés

Jelenések könyve 14. fejezetének 6. versében fordul elő a címben idézett kifejezés: „örökkévaló evangélium”. A görög *euaggelion* jól ismert keresztény fogalom, jelentése: jó hír. Elsősorban a Jézus életéről és tanításairól szóló bibliai iratok speciális elnevezése, másrészt Isten megmentő kegyelme jelölésére szolgál „a törvény és az evangélium” egymáshoz való viszonyában.

Érdemes „ízlelgetni” ezt a sajátos szókapcsolatot, gondolkodni arról, hogy mit is jelent. Olyan jó hírről van szó, amely minden korban minden létezőnek jó hír. Igencsak sokfélék az emberi problémák, kívánságok és szükségletek, továbbá folyvást változnak is, koronként és egyénenként. Mire vonatkozhat, mit tartalmazhat egy kortalan, egyetemes „jó hír”? Kíváncsivá teszi az embert: ugyan miről szólhat az „örökkévaló jó hír”, megfelel-e sokat ígérő címének?

Állítsunk fel egy hitelességi próbát a kifejezés bibliai tartalmának a feltárása előtt. Vegyük számba az emberiség legnagyobb bajait, szükségleteit, azokat a létkérdéseket, amelyek évezredek, évszázadok múltával is megválaszolatlanok és megoldatlanok maradtak. Ezt követően vizsgáljuk meg a fogalom bibliai tartalmát, hogy eldönthessük: alaptalanul nagyot ígérő, avagy hiteles kifejezésről van szó.

Örök létkérdéseink

Elő látásra nem tűnik könnyűnek számba venni az emberiség legnagyobb bajait és szükségleteit, mert annyira „sok sebből vérzünk”. De ha leszűkítjük a feladatot az „egyetemes és kortalan” mérce felállításával, akkor mégiscsak egyértelmű lesz az eredmény. *Négy emberi létkérdés marad fenn a rostán:*

- A nyomasztó létbizonytalanság.
- A halál vesztesége és féelme.
- A bennünk lévő rossz, a tőle való szabadulás kilátástalansága.
- Az élhető – szabadságot, békét, jólétet biztosító – társadalmi forma.

Mit tartalmaznak ezek a létkérdések közelebbről?

1. A létbizonytalanság térben és időben. Nem tudjuk, hogy mi a helyünk, rendeltetésünk a világmindenségben, de egyáltalán a mindenség eredetét és célját sem. Ahogy Pascal fogalmazta: „E végtelen térségek örök hallgatása rettegéssel tölt el.” (*Gondolatok*, 206. töredék) A Hubble teleszkópnak köszönhetően ma már igazán tudjuk, hogy „végtelen térségek” vesznek körül kicsiny bolygónkat.

Időbeli létbizonytalanságon a következőt értjük: az emberiség történelmi múltját kutatva egyre ritkulnak, majd végleg eltűnnek nem csak az irodalmi emlékek, de az olyan tárgyi emlékek is, amelyek tudományos pontossággal datálhatóak és feltételezések nélkül értelmezhető, világos jelentést hordoznak. Kb. i. e. 2500 táján végleg elszakad az elvékonyodott fonal. A történet legelejéről, az eredetünkről annyit tudunk csak, amennyit az alábbi rövid mondat összegez: „Az élet keletkezéséről biztosan csak annyit mondhatunk, hogy egyszer megtörtént.”¹

A jövő még bizonytalanabb. Ha rögzös úton is, de végtelen továbbfejlődés a perspektívánk, ami végül egy aranykorszakba torkollik, vagy netán kipusztulunk, mert tönkreteszi, megsemmisíti az ember önmagát is, meg a természeti környezetét is? Erre vonatkozóan csak hitek és féelmek léteznek. Az egész világon ismert ma ez a bizonytalanságról árulkodó, szorongást gerjesztő kifejezés: „*fenntartható fejlődés*”. Pascal hasonlata szerint olyan létbizonytalanságban van az ember, mintha öntudatlan állapotban le-tették volna egy lakatlan szigetre, és neki sejtelme sem lenne arról,

hogy ki, mikor tette ide, hol van, miért van itt és mi lesz vele ezután.²

2. A halál – szeretteink halála, a saját halálunk. Polcz Alaine–Bitó László Az utolsó mérföld c. beszélgető könyvecskéje³ jól látatja, hogy éppolyan kiszolgáltatott „félőlény” az ember a halállal szemben ma, a 21. század elején, mint bármikor a korábbi időkben. Két rövid versrészlet annak érzékeltetésére, hogy a halál ténye elfogadhatatlan, elviselhetetlen és elfogadhatatlan.

Szeretteink elvesztésével szembesülve:

„...Csak az tudhatja, mi a szenvedés,
ki elveszítette már a gyermekét,
míg tehetetlenül bámulta,
hogyan aszik és fogy a múltba
kit a jövőnek nevelt, magtalan.
Csak az tudhatja, mi a szenvedés,
ki látta, leopárdbőrűvé miként
tette a halál hulló fiát;
magát adná a vadnak étkül,
s marék porral fizetik ki végül.”⁴

Saját halálunkkal szembesülve:

„És ez a legfurcsább: a semmi,
hogyan lehet többé sohse lenni –
ez a legérthetlenebb:
végső lakójául agyamnak
a nagy csodálkozás marad csak,
hogyan voltam és hogyan nem leszek.”⁵

3. A bennünk lévő rossz. Ahogy Kant nevezte: „das radikal Böse”, az emberi természetben lévő gyökeres rossz.⁶ A legtragikusabb és egyben legrealisabb sorokat talán Vörösmarty Mihály írta erről *Az emberek* c. versében:

Istentelen frigy van közötted,
Ész és rossz akarat!
A butaság dühét növeszted,
Hogy lázítson hadat.
S állat vagy ördög, düh vagy ész,
Bármelyik győz, az ember vész:
Ez örült sár, ez istenarcú lény!
Nincsen remény!
Az ember fáj a földnek; oly sok
Harc- s békeév után
A testvérgyűlölési átok
Virágzik homlokán;
S midőn azt hinnők, hogy tanul,
Nagyobb bünt forral álnokul.
Az emberfaj sárkányfog-vetemény:
Nincsen remény! nincsen remény!

4. Nem sikerült létrehozni olyan társadalmi formát, amely maradandóan szabadságot, békét és fejlődést tudna biztosítani az emberi közösségeknek. A polgári demokráciáról azt mondta Churchill, hogy „nagyon rossz államforma, csak nem tudunk jobbat”. Láthatóan még ez is a felszámolás útján halad világszerte. Mi lesz a jövővel? Képes az ember e téren újat elgondolni, vagy jobb híján visszatér valamely régi, önmagát már rossznak bizonyított modellhez, és azzal kísérletezik megint? Messzemenően kihat ez az egyének életére is, mert megnyomorítanak, tönkretesznek társadalmi formák is, amelyek közepette az ember élni kényszerül.

„Az örökkévaló jó hír” által kínált válasz és megoldás

Létezik-e hiteles válasz és valóságos megoldás e gyötrő kérdésekre? Olyan nehéznek látszik ez szemünkben, hogy kételkedve fogadjuk vagy eleve kizárjuk ennek lehetőségét. Az alábbiakban egyszerűen, tömören igyekszünk ismertetni e jó hír tartalmát, hogy ki-kí megítélhesse, hitelesek-e, valóságosak-e az általa kínált megoldások és válaszok.

1. A létbizonytalanságot az élő, teremtő, fenntartó és teremtményeiről személyesen gondot viselő, egy igaz Isten bemutatásával oldja fel „az örökkévaló jó hír”.

Ez az Isten nem csak mindenható, hanem tökéletes erkölcsi lény, aki nem változik, hanem *„hűségét megtartja örökké”* (Zsolt 146,6). Nem csak szóval mutatja be magát az embernek a próféták közvetítésével, hanem annyira közel jött hozzánk, hogy Isten Fia emberré lett, itt élt a földön, hogy életével és tanításaival tanúságot tegyen az egy igaz Istenről. És ez a tanúságtétel hatalmas: meggyőző, megrendítő, lenyűgöző! A Biblia élő, végéremehetetlenül bölcs, szerető és abszolút hatalommal rendelkező Istene teljességgel megszabadítja az embert a nyomasztó létbizonytalanságtól – minél jobban megismeri őt, annál inkább.

Szomorú tény ugyanakkor, hogy sokféle torz, téves istenkép él az emberekben, amelyek inkább csak növelik a bizonytalanságot és a félelmet. Isten valódi megismerése teljes békességet, biztonságot és reménységet ad.

Megindító, ahogyan Móricz Zsigmond leírja, miképpen oldódott fel benne a létbizonytalanság maradandóan, kisgyermek korától fogva:

„Most olyan egyszerűen, ahogy tudom, elmondom, mi az a vallás, amit én kaptam, s amivel jó félszázadot már átéltem, anélkül, hogy különösebb lelki zavaraim lettek volna. *A Légy Jó mindhalálí*gban elmondtam, hogy kaptam édesanyámtól az istenérzést hat- vagy hétéves koromban. Egy szép nyári csillagos estén kint ült velem az udvaron, egy kicsi ház előtt, egy fátlan udvaron... Felmutatott az égre, s megmagyarázta nekem a világ, a kozmosz szerkezetét, olyanformán, hogy azok az apró csillagok mind olyan égitestek, mint a mieink a föld. De azokon túl, megint olyan végtelen távolságban tovább ugyanilyen égitestek vannak...

Én beleszédültem ebbe a mérhetetlenségbe.

No, most mondta édesanyám, hogy jött létre az egész végtelen és emberi aggyal felfoghatatlan világ?... Teremtette az Isten, és fenn is tartja, és nem fárad bele, hogy állandóan fenntartsa... A gyermek lelkét ez a csodálatos pillanat elragadta és fölemelte... S mindezt letette az Isten tenyerére... Ezzel a csekély világképpel bocsátott neki az életnek... De nekem nem is kellett több... Ez a hitnek egy kis mustármagja volt, amit én a legjobb pillanatban nyertem el, s a kis mustármag megtöltötte... a hitnek lombjával, érzelmével, s illatával az egész életemet...

...[és] az a Krisztus, akit a Biblia őriz! Ezek a csodálatos könyvek, amelyek előtt mindig megdöbbenve állok meg: halászok és vámszedők, olyan ígéket tudnak lejegyezni annak a beszédéből, s olyan sugárzó és örök életet tudtak hozzánk eljuttatni, hogy ezt csak az teszi hihetővé, hogy történelmi adalékokat jegyeztek fel. Hogy valóságos életnek hírei ezek. Van egy kis Bibliám, amit negyven éve olvasok, abban aláhúztam a Krisztus szavait. Bármennyit elmélkedek is felettük, igaznak, hitelesnek és valóságosaknak kell tekintenem őket.”⁷

2. A halál tragikumát azzal oldja fel az örökkévaló jó hír, hogy a halál nem a természet rendje, nem is valami rettenet kapuja, és nem is örök, ha az isteni szabadítás által felkínált kegyelmet elfogadja az ember.

„*Mint utolsó ellenség töröltetik el a halál*” – olvassuk a Bibliában (1Kor 15,26). Nem Isten teremtmése, nem a természet rendje tehát, hanem *ellenség*. Ha nem így lenne, ha Istentől való lenne a halál, akkor nem lenne igaz az az Isten-kép, amit a Biblia elénk tár, nem oldaná fel a lét félelmét. Hatalmas kijelentés, ami az emberre lett Isten Fia szájából hangzik: „*Nálam van a sír és a halál kulcsa*” (Jel 1,18).⁸ Senki nem tudott vagy mert ilyet állítani rajta kívül. De mi lehet a sír és a halál kulcsa? Az alábbi ige válaszol rá: „*Egy ember által jött be a világra a bűn, és a bűn által a halál...*” (Rm 5,12) A halál tehát okozat. Oka a bűn, ami a Biblia szerint az isteni szeretettörvény áthágása, az énközéppontúság. Jézus kijelentését az hitelesíti, hogy Ő a megváltó Isten, aki „*megszabadítja népét annak bűneiből*” (Mt 1,21). Aki meg tud szabadítani a bűntől, annak kezében van a halál és a sír kulcsa, ezek hatalmából is kiszabadíthat. Az ok megszüntetésével megszűnik az okozat is.

„*A halál fullánkja a bűn*” – mondja az Írás (1Kor 15,56). Akit a Megváltó megszabadított a bűntől, azt nem rettentí a halál. Tudja, hogy számára a halál csak egy öntudatlan, fájdalommentes alvás az utolsó ítélet felmentő végzéséig és Jézus visszajöveteléig, amikor örök életre támad fel, örök életre alkalmas, tökéletes testben, de személyisége teljes azonosságával. Ily módon boldog viszontlátásban lehet része a Krisztus kegyelmét elfogadó, általa megszabadított szeretteivel és minden megmentett emberrel. A halál számára egyszerűvé, félelem-mentessé válik, és reménysége túlmutat a sír éjjelén. Tökéletesen megnyugtató számára ez az isteni szózat és ígélet: „*Te pedig menj el a vég felé, és majd nyugszol és felkelsz a te sorsodra a napok végén.*” (Dn 12,13).

3. A bennünk lévő rossztól, bűneink fogságából úgy szabadít meg Isten, hogy a nagy „Én” halálát idézi elő bennünk, lelkivilágunkban végzett türelmes, állhatatos munkálkodása által – a saját kérésünkre, a saját akaratunk együttműködésével.

Mindez különleges módon történik, a következő lépésekben:

Először „ellenségeskedést szerez” az emberben a bűnnel szemben. Elé tárja a szabadság és igazság örök, tökéletes törvényét, és ezáltal leleplezi a bűn csalárd, gonosz voltát (1Móz 3,15; Rm 3,20).

Ezt követően igaz bűnbánatot fakaszt fel az ember lelkében, ami mély szomorúságot, szégyenkezést, bűngyűlöletet, a bűnnel való teljes szembefordulást jelent, és ugyanakkor a szabadulás forró vágyát is: a szabadító Isten segítségül hívására ösztönzi az embert (Ap csel 5,31; Zsolt 41,5).

A bűn terhével hozzá menekülő, kegyelméért folyamodó embernek Isten megbocsát: egy pillanat alatt „ingyen kegyelemből” elengedi bármekkora „adósságát” (Rm 3,24; Mt 18,23–27). Az ember ekkor megérti azt, hogy ennek az ingyen kegyelemnek a fedezetét a Megváltó, Isten Fia teremtette meg azáltal, hogy Ő fizette meg a „bűn zsoldját” helyette (Rm 6,23; 2Kor 5,21). Felfogja, hogy őérte és minden emberért, szeretetből történt a Megváltó önkéntes áldozata, emberi testben átélt, valóságos, kimondhatatlan szenvedése és halála. Ez a hallatlan önfeláldozó szeretet az önzés gyökerére sújt benne. Pál apostol így ír a saját tapasztalatáról: *„Krisztussal együtt megfeszítettem, élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, amely életet pedig most e testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta érettem.”* (Gal 2,20)

És még mindig van folytatása a bűntől való szabadítás munkájának: A bűnbocsánat nyomán Isten Krisztusért igaznak nyilvánítja az embert, aki szíve szerint igaz is e pillanatban, mert a bűnbocsá-

nat túlaradó szeretete megtisztította szívét. Ennek következtében helyreáll a bizalomteljes szeretet-kapcsolat az ember és Isten között. Isten magához fogadja az embert, és Szentlelkét adja neki, „a fiúság Lelkeként”. A Szentlélek hű szövetségesként az ember lelki világában munkálkodik, amennyiben az ember elfogadja és együttműködik, hogy a bűn feletti győzelemre segítse, és Isten szeretet-törvénye betöltésére készítse. Ez az ígélet teljesedik: *„Adok néktek új szívet, új lelket adok belétek, elveszem a kőszívet testetekből, és adok néktek hússzívet. Az én Lelkemet adom belétek és azt cselekszem, hogy az én parancsolataimban járjatok, törvényeimet megőrizzétek és betöltsétek.”* (Ezék 36,26–27)

A bűntől való szabadítás azzal válik teljessé, hogy Isten végül testileg is újjáteremti az embert Jézus visszajövelekor, a feltámadás, az úgynevezett elváltozás során. Ekkor az ember megszabadul a bűnre való hajlamtól is. Pál apostol így ír erről: *„Elváltoztatja a mi nyomorúságos testünket és hasonlóvá teszi az ő dicsőséges testéhez.”* (Fil 3,20; vö. 1Kor 15,48–54)

4. Az élhető – az egyénnek és a közösségnek is szabadságot, békét, fejlődést biztosító – társadalom csak a bűntől megszabadított emberek körében valósulhat meg.

A szívében fészkelő bűn, az én-középpontúság törvénye miatt hiába reménykedik az ember abban, hogy ideális társadalmat tud létrehozni a földi történelem keretén belül. A Biblia szerint csak Jézus visszajövele és újjáteremtése nyomán valósulhatnak meg ezek az ígérek: *„Támaszt az egek Istene birodalmat, mely soha örökké meg nem romol...”* (Dn 2,44) *„Új eget és új földet várunk az ő ígérete szerint, amelyben igazság lakozik.”* (2Pt 3,13) *„A szelídek öröklik a földet és gyönyörködnek nagy békeségben... Az igazak öröklik a földet és mindvégig rajta lakoznak.”* (Zsolt 37,11. 29)

A hiteles evangelizáció

Az „örökkévaló jó hír” az, amelynek minden korban hirdettetnie kell. Jézus tanítványainak ez a megbízatásuk, amint Mesterük meghagyta: *„Elmenvén széles e világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtésnek!”* (Mk 16,15) Küldetésükhöz tartozik az is, hogy ezt a jó hírt koronként, az egyes ember számára is, újra és újra megfogalmazzák. Öszinte szeretet készítse őket arra, hogy – ismerve az adott kor vagy személy téveszméit, előítéleteit, gondolkodásmódját – az akadályokat leküzdve minden emberhez eljuttassák közérthetően, jól hallhatóan, értelembe-szívbe hatolóan. Csak az az evangelizáció viseli magán a hitelesség pecsétjét, amely a Biblia tiszta forrásából származó *örökkévaló jó hírt* közvetíti.

Dr. Vankó Zsuzsa,
a Sola Scriptura Teológiai Főiskola
rektora

Jegyzetek

1. Venetianer Pál: *Molekuláris biológia tegnap, ma, holnap.* Magvető, 1978. 111. o.
2. Blaise Pascal: *Gondolatok*, 699. töredék.
3. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2007.
4. Nagy Janka Teodóra: *Csak az tudhatja* (kézirat).
5. Szabó Lőrinc: *Csak az imént.*
6. Immanuel Kant: *A vallás a pusztaság határain belül.*
7. Móríc Zsigmond: Hitvallás. Damaszkuszi élmény. [Elbeszélések az író kéziratok hagyatékából, 1933.] In *A kálvinista kereszt.* Sola Scriptura, Budapest, 1999.
8. Pontosított fordításban.